

Valtioneuvoston asetus

yleistuesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään yleistukilain (48/2026) nojalla:

1 §

Yleistuen maksaminen

Yleistuki maksetaan maksukausittain jälkikäteen siten, että ensimmäinen maksukausi on kaksi viikkoa ja kukin seuraava maksukausi neljä viikkoa. Yleistuki maksetaan niin, että se on hakijan nostettavissa viikon kuluessa maksukauden päättymisestä.

Yleistuki voidaan maksaa neljää viikkoa tai kuukautta lyhyemmältä ajalta, jos työnhakija aloittaa työn maksukauden aikana.

Yleistukilain 15 §:n 2 momentin nojalla soviteltu yleistuki sekä kulukorvaus voidaan maksaa kuukausittain jälkikäteen.

2 §

Jaksotuslaskelma

Myyntivoitto jaksotetaan yrittäjän työtulon perusteella laskien kuinka monen kuukauden työtuloa myyntivoitto vastaa. Jaksotus tehdään kuitenkin yleistuen määrän perusteella, jos se on suurempi kuin 2 momentissa tarkoitettu työtulo. Jos jaksotuksen jälkeen jää jakojäännöstä, kuukauteen katsotaan sisältyvän 21,5 työpäivää.

Työtulona pidetään henkilön yritystoimintaa koskevan eläkevakuutuksen perusteena olevaa työtuloa. Jos henkilöllä ei ole ollut yritystoimintaa koskevaa eläkevakuutusta tai jos eläkevakuutuksen suuruus on ollut ilmeisessä epäsuhteessa yritystoiminnan suuruuteen, käytetään jaksotuksessa sitä työtuloa, jonka perusteella henkilön olisi pitänyt ottaa eläkevakuutus yritystoimintaa varten.

3 §

Yleistuen tarveharkinta ja osittainen yleistuki

Yleistukilain 16 §:n mukaiset yleistuen tarveharkinnassa ja osittaisessa yleistuessa huomioon otettavat tulot arvioidaan sen mukaan, kuinka paljon niitä työttömyysaikana tulee jatkuvasti olemaan, tai sen mukaan, minkä tulojen on katsottava vaikuttavan henkilön tulotasoon työttömyysaikana, vaikka tulojen saamisaika poikkeaisi työttömyysajasta. Vuosittain tai muutoin toistuva tuloerä jaetaan tuloksi koko vuodelle tai muulle tulokaudelle. Ennen tarveharkintaa tai osittaisen yleistuen määräämistä yleistukeen vaikuttavasta tulosta vähennetään tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot 4 §:ssä säädetyllä tavalla.

4 §

Tuloista tehtävät vähennykset

Yleistuen maksamisajankohdan tilannetta vastaavista tuloista vähennettäviä tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuvia menoja ovat:

- 1) tuloverolain (1535/1992) 54 §:n tarkoittamat tulonhankkimismenot; ja
- 2) tuloverolain 93–95 sekä 95 a §:n mukaiset tulonhankkimismenot.

Elinkustannukset ja veronhuojennusten luontoiset vähennykset eivät ole yleistuen tarveharkinnassa eivätkä yleistukilain 18 §:n mukaisessa osittaisessa yleistuessa tarkoitettuja tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä aiheutuvia menoja.

5 §

Huomioon otettavat tulot

Yleistukilain 16 §:n mukaisina yleistuen tarveharkinnassa tai yleistukilain 18 §:n mukaisessa osittaisessa yleistuessa huomioitavina maksamisajankohdan tilannetta vastaavina tuloina pidetään kaikkia työttömän tai hänen vanhempiansa tuloja tulon lähteestä ja veronalaisuudesta riippumatta, kuitenkin lukuun ottamatta:

- 1) satunnaisia tuloja, kuten perintöä, lahjaa, satunnaista myyntivoittoa ja niihin verrattavia tuloja;
- 2) erityisistä kustannuksista saatuja korvauksia, kuten matkapäivärahoja, matkakustannusten korvauksia ja sairaanhoitokustannusten korvauksia;
- 3) vanhempien sellaisia työtuloja, joiden ansainta-aika on lyhyt ja joiden ei voida katsoa vaikuttavan henkilön tulotasoon työttömyyden kestäessä;
- 4) takautuvana kertasuorituksena maksettavaa eläkettä;
- 5) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidettyä etuutta (syytinki);
- 6) lapsen toiselta vanhemmalta saamaa elatusapua taikka tämän sijaan saatua elatustukea;
- 7) tarveharkintaista vanhemman yleistukea;
- 8) muuta kohtiin 1–7 rinnastettavaa tuloa.

6 §

Kansaneläkelaitokselle maksettava ennakko ja sen tarkistaminen

Kansaneläkelaitoksen on kuukausittain viimeistään kymmenen pankkipäivää ennen ennakon maksupäivää ilmoitettava valtiolle se ennakko, joka Kansaneläkelaitoksen arvion mukaan tarvitaan seuraavan kuukauden aikana maksettavien yleistukien, yleistuen rahoituksen vähimmäismäärän ja kulukorvausten maksamiseen.

Valtio suorittaa Kansaneläkelaitokselle sosiaaliturvan yleisrahastoon 1 momentin mukaisen ennakon edeltävän kuukauden toiseksi viimeisenä pankkipäivänä. Poikkeuksellisissa tilanteissa ennakon maksupäivää voidaan siirtää aikaisemmaksi tai myöhemmäksi.

Tietyinä kuukautena maksetun 1 momentissa tarkoitettujen yleistukien määrän, yleistuen rahoituksen vähimmäismäärän ja kulukorvausten määrän kattamiseksi tarkoitettun ennakon ja toteutuneen etuusmenon erotus otetaan huomioon kyseessä olevaa kuukautta seuraavan kolmannen kuukauden ennakkoa määrättäessä.

Kalenterivuonna maksettujen yleistukien, yleistuen rahoituksen vähimmäismäärän ja kulukorvausten valtionosuuden ennakoiden ja toteutuneiden maksuosuuksien erotus otetaan huomioon viimeistään Kansaneläkelaitoksen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeisen elokuun loppuun mennessä.

7 §

Työllisyysrahaston lopullisen rahoitusosuuden vahvistaminen

Valtio vahvistaa yleistukilain 50 §:n 2 momentin mukaisen Työllisyysrahaston lopullisen maksuosuuden viimeistään maksuvuotta seuraavan elokuun loppuun mennessä.

8 §

Kunnan rahoitusosuuden periminen ja maksaminen

Kansaneläkelaitoksen on kuukauden 15 päivään mennessä lähetettävä kunnalle lasku yleistukilain 51 §:n mukaisesta kunnan rahoitusosuudesta edellisen kuukauden aikana maksettuihin yleistukeen. Laskuun tulee liittää yleistukilain 48 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Laskun eräpäivä on laskun lähettämiskuukauden 28 päivä.

9 §

Kunnan lopullisen rahoituksen vahvistaminen

Kansaneläkelaitoksen on tilinpäätöksensä yhteydessä vuosittain vahvistettava määrä, joka kuntien on tullut rahoitusosuutenaan yleistukeen suorittaa.

10 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2026.

Helsingissä 30.4.2026

Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen

Erityisasiantuntija Kristiina Pitkäranta